

„BIBLIOTEKA XXI WIEKU – NOWOCZESNA ARCHITEKTURA, POMYSŁOWE ARANŻACJE, FUNKCJONALNE WYPOSAŻENIE” – sprawozdanie z konferencji

Jolanta Miącz, Ewa Wojtas – Biblioteka Pedagogiczna w Chetmie

Od kilku lat zmienia się oblicze polskich bibliotek, nie tylko w zakresie gromadzenia i udostępniania zbiorów, przy wykorzystaniu nowych technologii, w tym cyfrowych nośników informacyjnych, ale również w aspekcie architektonicznym oraz poziomu wyposażenia wnętrz. Wizualizacja bibliotek, ich nowoczesna organizacja przestrzenna oraz standardy budownictwa bibliotecznego były tematem konferencji pt. „Biblioteka XXI wieku – nowoczesna architektura, pomysłowe aranżacje, funkcjonalne wyposażenie”. Konferencja odbyła się w dniach 2 - 3 października 2008 r. w nowej siedzibie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach. Jej organizatorem było Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich i WBP w Kielcach. Głównym celem konferencji było zaprezentowanie nowoczesnych obiektów bibliecznych powstałych w ostatnim okresie, zarówno nowych, jak i adaptowanych. Przedstawiono m.in. najnowsze rozwiązania w zakresie architektury, wyposażenia wnętrz, designu, zastosowane w różnych typach bibliotek, spełniające oczekiwania użytkowników i ułatwiające pracę bibliotekarzy.

Była to pierwsza tego typu konferencja w Polsce. Udział w niej wzięło 145 osób; byli to zarówno bibliotekarze, jak również przedstawiciele samorządów, organizatorzy bibliotek, architekci, realizatorzy projektów. Konferencja służyła również wymianie doświadczeń dotyczących budowania nowych oraz modernizacji już istniejących gmachów bibliecznych. Patronat honorowy nad konferencją objął Bogdan Zdrojewski – Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, natomiast patronat medialny - *Poradnik Bibliotekarza*. Sponsorem głównym konferencji była firma REA DESIGN, a partnerem konferencji - Skanska S.A.

Tendencje europejskie w budowaniu obiektów bibliecznych – to pierwszy temat, który omówiła Ewa Kobińska-Maciuszko - dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie.

W swoim wystąpieniu przedstawiła rys historyczny, trendy dotyczące europejskiego budownictwa bibliotecznego oraz działalność Ligi Europejskich Bibliotek Naukowych (LIBER) ze szczególnym uwzględnieniem prac LIBER Architecture dotyczących projektowania i budowania budynków bibliecznych. Na przykładzie Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego ukazała nowoczesność formy, wyposażenie i pełną automatyzację procesów bibliecznych.

Biblioteka jako znak w przestrzeni miasta – ten temat na przykładzie Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy (ul. Koszykowa 26) - zaprezentował Andrzej Bulanda z firmy Bulanda-Mucha Architekci Sp. z o.o. Architekt przedstawił modernizację budynku bibliotecznego zgodnie z projektem z 2005 r.

Następnie zabrał głos Marek Gózdź z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który omówił **Skąd czerpać fundusze na modernizację bibliotek** – zwracając uwagę na dwa programy: Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego *Promesa* oraz Program Operacyjny Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013.

Dr Jerzy Maj - pracownik Biblioteki Narodowej w Warszawie to kolejny mówca, który przybliżył temat **Krytyczna analiza standardów dot. budownictwa i technologii bibliecznej oraz propozycje rozwiązań**. W swoim wystąpieniu sporo uwagi poświęcił standardom oraz normom obowiązującym w zakresie budownictwa bibliotecznego i wyposażenia bibliotek.

Po krótkiej przerwie głos zabrali sponsorzy. Jako pierwsi wystąpili przedstawiciele firmy **REA DESIGN** specjalizującej się w projektowaniu wnętrz nowoczesnych bibliotek. Byli oni współwykonawcami projektu między innymi Mediateki we Wrocławiu, Biblioteki Romańskiej we Wrocławiu, Abecadła i Planety 11 w Olsztynie, zaprojektowali także multimedialną bibliotekę Nautilus w Warszawie Białołęce, Multicentrum w Olsztynie i we Wrocławiu. Następnie przedstawicielka firmy **3M Poland** zaprezentowała działanie ekranu i monitora dotykowego 3M, który umożliwia przekazywanie w sposób przystępny i intuicyjny różnego rodzaju

informacji. Kolejne wystąpienie przygotował przedstawiciel firmy **Sokrates Software**, który przedstawił **Wykorzystanie technologii RFID w systemach bibliotecznych SOWA**. Technologia RFID to nowoczesne rozwiązanie sprzyjające szybkiej identyfikacji materiałów bibliotecznych oraz znacznie zwiększające bezpieczeństwo zbiorów.

Następne wystąpienie zaprezentowane przez p. Edwarda Jaworskiego z Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gorzowie Wlkp. dotyczyło **Przekształcenia Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gorzowie Wielkopolskim w Bibliotekę XXI wieku**. Dyrektor przedstawił historię, etapy prac, źródła finansowania oraz wygląd WiMBP w Gorzowie Wielkopolskim.

Po przerwie obiadowej głos zabrał dyr. Jacek Maro z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jaworznie oraz Wojciech Podleski z Pracowni Projektowej, którzy omówili temat **Wizja czy rzeczywistość? - renesans biblioteki**. Dyrektor Maro zaprezentował piękny, funkcjonalny i przyjazny użytkownikom nowy budynek biblioteki.

Marcin Zawila z Książnicy Karkonoskiej omówił w swojej prelekcji **Rozbudowę Jeleniogórskiego Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej - Książnicy Karkonoskiej**. Innowacją tego projektu było zastosowanie nowych, komunikacyjnych i edukacyjnych technologii IT, które pozwolą na rozwijanie współpracy transgranicznej.

Jako ostatni wystąpił gospodarz konferencji- p. Andrzej Dąbrowski – dyrektor WBP w Kielcach, który opowiedział uczestnikom, jak wyglądała **Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach droga do nowej siedziby**.

Miłym akcentem kończącym pierwszy dzień konferencji było zwiedzanie kieleckiej placówki. Uczestnicy mieli okazję zobaczyć nowoczesnie urządzone wnętrza agend biblioteki. Największe wrażenie wywarły Mediateka, Pracownia Digitalizacji, w której wykonywane są prace związane z przenoszeniem na nośniki elektroniczne wydawnictw z kolekcji zabytkowej oraz zasobów regionalnych a także ciągi komunikacyjne wyposażone w terminale dla czytelników.

Nowe szaty bibliotek pedagogicznych – to tytuł prelekcji wygłoszonej przez p. Elżbietę Wykrzykowską, otwierającej drugi dzień konferencji. Na przykładzie swojej placówki – Biblioteki Pedagogicznej w Toruniu-prelegentka przybliżyła słuchaczom długą i zawiłą drogę biblioteki do uzyskania własnego lokum w zabytkowym budynku poszpitalnym.

Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu - kolejna biblioteka, będąca przykładem adaptacji architektoniczno-budowlanej obiektu zabytkowego została przedstawiona przez p. Andrzeja Tywsa w wystąpieniu **Nowoczesna biblioteka w obiekcie zabytkowym**.

Nowe aranżacje wrocławskich bibliotek publicznych przybliżyła słuchaczom p. Jolanta Słowik z Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu.

O przeobrażeniu siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gorlicach opowiadała p. Magdalena Miller przedstawiając bardzo ciekawą i nieco żartobliwą prezentację multimedialną **Od gierkowskiego „klocka” do neoklasycystycznej „bryły”**. „Krok po kroku” tej przemiany można zobaczyć na stronie <http://www.mbpgorlice.info/index.php?topic=remont2007>

Nautilus - nowoczesne rozwiązania architektoniczne to tytuł wystąpienia p. Elżbiety Majchrzak z Biblioteki Publicznej w Dzielnicy Białołęka m. st. Warszawy. Nietypowe rozwiązania architektoniczne nowego lokum biblioteki i ciekawe aranżacje przestrzeni bibliotecznej – wzorowane na podwodnym statku - uwzględniają zarówno potrzeby bibliotekarzy, ale także zmieniające się potrzeby czytelników różnych grup docelowych, w tym przypadku dzieci i młodzieży. Nowoczesne wnętrza pełne jest detali, które wzbudzają emocje i przyciągają uwagę, np. siedziska w kształcie rozgwiazd, sufit ozdobiony rysunkami o tematyce morskiej.

Drugi dzień konferencji był również urozmaicony wystąpieniami sponsorów. Jako pierwsza zaprezentowała się firma **ALEPH Polska** - jedyny dystrybutor systemu Aleph oraz innych produktów firmy Ex Libris w Polsce, działający jako biuro serwisowe dla polskich użytkowników tych systemów. Jej przedstawiciel pani Radosława

Dziubecka omówiła m.in. produkt ALEPH 500™, który jest wiodącym zintegrowanym systemem bibliotecznym na rynku automatyzacji bibliotek. Przedstawiciel firmy **TOMACO Intro** zaprezentował maszynę nowej generacji do perfekcyjnej oprawy książek typu FastBind.

Po krótkiej przerwie kawowej rozpoczęła się ostatnia sesja konferencji, na którą złożyły się **Wizualizacja obiektów bibliotecznych w Olsztynie** autorstwa p. Danuty Pol-Czajkowskiej z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie oraz **Rozbudowa i modernizacja Biblioteki Elbląskiej** przygotowana przez p. Jacka Nowińskiego z Biblioteki Elbląskiej im. C. Norwida. Prelegentka z Olsztyna przedstawiła wizualizację trzech nowoczesnych, zgodnych z najnowszymi trendami budynków filii MBP: „Planety 11”, „Abecadła” i „Multicentrum”. Mówca z Biblioteki Elbląskiej skupił się na przedstawieniu modernizacji gmachu głównego Biblioteki, wyposażeniu go w sprzęt komputerowy i audiowizualny, a także adaptacji poprzedniego przemysłowego budynku na potrzeby zbiorów zabytkowych. Zaprezentował także różnorodne usługi i formy pracy biblioteki min. Salony i Ogrody Polityki, zajęcia edukacyjne organizowane przez Pracownię Artystyczną. Duże wrażenie wywarły sala audiowizualna i sala koncertowa.

Na zakończenie konferencji odbyła się dyskusja. Podsumowania konferencji dokonali organizatorzy: Andrzej Dąbrowski dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach oraz Elżbieta Stefańczyk przewodnicząca SBP.

Zdjęcia z konferencji można obejrzeć na stronie
<http://www.wbp-kielce.one.pl/wydarzenia.php?zakres=5>